

Til § 3.

Heri er undervisningsministerens beføjelser opregnet.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til den nuværende lovs § 2, stk. 3 og 4, og § 20, stk. 1, 1. punktum. Den indeholder en oprensning af de forhold, som undervisningsministeren skal udstede regler om, og der er herudover optaget en bestemmelse om, at ministeren i øvrigt kan fastsætte andre generelle bestemmelser om de højere uddannelsesinstitutioners forhold. Med hjemmel heri vil der eksempelvis, hvis der er behov for det, kunne fastsættes bestemmelser om relegation og bestemmelser om proceduren ved fordeling af kandidat- og seniorstipendier.

Efter den gældende lovs § 3, stk. 2, skal nærmere regler om styringen fastsættes i en statut, der godkendes af undervisningsministeren og offentliggøres ved dennes foranstaltning. Formuleringen har givet anledning til tvivl om omfanget af ministerens kompetence, og det foreslås derfor i stk. 2 klargjort, at det er ministeren, der fastsætter statuten. Offentliggørelse er ikke omtalt, da det er mest hensigtsmæssigt, at ministeren står frit med hensyn til formen herfor. Ved fastsættelsen af statuten og ændringer i gældende statut vil det helt normale være, at institutionerne udarbejder forslag hertil. I specielle tilfælde vil undervisningsministeren dog kunne fastsætte statutbestemmelser på eget initiativ, men institutionerne skal i så fald have lejlighed til at udtale sig herom.

Bestemmelsen i stk. 3 erstatter den gældende lovs § 31 og § 38, men indebærer i højere grad mulighed for at tage hensyn til fremtidige behov for etablering af samarbejde mellem institutionerne, der ikke er omfattet af loven. Om bestemmelser skal fastsættes i form af bekendtgørelser eller på anden måde, f. eks. ved statuten, må bero på de konkrete forhold.

Reglen i stk. 4 svarer til den gældende lovs § 35, men er omformuleret således, at det direkte fremgår, at lovlige beslutninger om faglige spørgsmål truffet af de styrende organer inden for rammerne af gældende bestemmelser ikke kan omgøres af ministeren. Indstillinger om udnævnelse af f. eks. en professor må herefter respekteres af ministeren, medmindre de er ulovlige.

Stk. 5 svarer til den gældende lovs § 37, dog er der taget højde for den situation, at det er konsistorium, der ikke fungerer eller ikke fungerer på lovlig måde.

Til §§ 4-10 (kapitel 3).

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har

man fundet det hensigtsmæssigt at indlede lovens egentlige styrelsesregler med en oversigt over styrelsens indretning. Den findes i paragrafferne 4-8, som beskriver styrelsen af institutionernes undervisning og forskning. Heri opregnes dog kun organer med besluttende beføjelser. Lovforslaget indeholder også pligt til oprettelse af andre organer, som er omtalt i de følgende nærmere bestemmelser om styrelsen.

Kapitel 3 indeholder foruden oversigten over styrelsessystemet hjemmel til at tilpasse statutterne til de enkelte institutioners særlige forhold. Sådan hjemmel findes i forslaget til § 7, stk. 1 og 2, jfr. også § 52, og i §§ 9-10.

Forslaget til § 9 sigter især til institutionernes biblioteker, men også andre områder kan omfattes af den. Bibliotekerne er omtalt i gældende lovs § 10, hvorefter der ved institutioner med egzt forskningsbibliotek skal nedsættes et biblioteksudvalg med en række nærmere fastsatte opgaver. Spørgsmålet om det samlede biblioteksvæsens forhold er for tiden til overvejelse i en bibliotekskommission. For ikke at lægge bindinger på disse overvejelser foreslås bestemmelsen affattet som anført, men dette hindrer ikke, at den nuværende ordning indtil videre anvendes. I gældende lovs § 32 er det bestemt, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for styrelsen af museer og samlinger. Efter forslaget vil der for disse områder enten kunne fastsættes regler i statuten i medfør af denne bestemmelse eller uden for statuten med hjemmel i § 3, stk. 3, afhængig af konkrete forhold.

Ved forslaget til § 10 tænkes eksempelvis på handelshøjskolerne, jfr. gældende lov § 40, stk. 4. Disse er selvejende institutioner, og deres styrelsesforhold må derfor i nogen grad afvige fra de øvrige institutioners. Endvidere kan nævnes Danmarks lærerhøjskole, hvis opgaver som videruddannelsesinstitution for folkeskolelærere, der gennemgår kortere kurser på institutionen, kan indebære, at det kan være hensigtsmæssigt at fravige lovens bestemmelser på visse områder. De nævnte institutioner er i øvrigt også specielle derved, at der til den er knyttet afdelinger i provinsen. Som et tredje eksempel kan nævnes Ålborg universitetscenter, hvis særlige opbygning ligeledes kan motiverer visse afvigelser.

Til §§ 11 og 12.

Reglerne om valg af rektor og prorektor svarer i det væsentligste til den gældende lovs regler, men foreslås ændret på visse punkter. Efter gældende lov § 15 har såvel fakultetsråds- som fagrådsmed-